

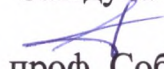
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний
педагогічний університет імені Володимира Винниченка

Кафедра державно-правових дисциплін та адміністративного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

проф. Соболь Є.Ю.

«31»серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародні стандарти прав людини у сфері публічного
адміністрування

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність/напрямок 081 Право

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(шифр і назва спеціалізації)

освітня програма Доктор філософії

(назва)

Факультет історії та права

(назва факультету)

Форма навчання денна, заочна

(денна, заочна)

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Міжнародні стандарти прав людини у сфері публічного адміністрування» для аспірантів за спеціальністю 081 **Право.**

Розробник: **Сокурєнко О.А.**, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри галузевого права та правоохоронної діяльності.

Робочу програму схвалено на засіданні **кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права** Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

Протокол від «31» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри (проф. Соболь Є.Ю.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання*
Кількість кредитів ЄКТС – 3,5	Галузь знань 08 Право (шифр і назва)	Вільного вибору аспіранта	
Блоків/модулів – 1	Напрямок підготовки/ спеціальність: 081 Право (шифр і назва)	Рік підготовки	
Розділів/змістових модулів – 1		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 105		4-й	4-й
		Вид контролю:	
		залік	залік
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: 2 год.	Освітньо-науковий рівень: доктор філософії	Лекції	
		14 год.	14 год.
		Практичні, семінарські:	
		14 год.	14 год.
		Лабораторні:	
		год.	год.
		Самостійна робота:	
		77 год.	77 год.
		Індивідуальні завдання:	
		- год.	- год.
Консультації:			
-	-		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Метою навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти прав людини у сфері публічного адміністрування» є оволодіння основними знаннями та вільне орієнтування аспірантів у теоретичних та практичних аспектах розвитку Міжнародно-правових стандартів прав людини та основних їх етапів.

Завданнями навчальної дисципліни є формування у аспірантів знань, вмінь та навичок щодо формулювання і розв'язання комплексних наукових й практичних проблем різних інститутів у сфері публічного адміністрування у контексті міжнародних стандартів прав людини, розуміння основних тенденцій та напрямів їх еволюції; визначення суті, законів, принципів і механізмів публічного адміністрування в розвитку громадянського суспільства; набуття навичок розробки та впровадження заходів забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єкт публічної сфери.

У результаті вивчення навчальної дисципліни в аспіранта мають бути сформовані такі компетентності:

- здатність робити науковий аналіз особливостей, ключових концепцій і принципів правової системи, включаючи європейський та міжнародний вимір (в тому числі інститутів і процедур);
- здатність аналізувати проблеми реалізації міжнародно-правових стандартів прав людини і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання;
- здатність критично осмислювати проблеми та розв'язувати складні завдання у сфері публічного управління та адміністрування;
- здатність використовувати нормативно-правові акти, що регулюють міжнародні стандарти прав людини у сфері публічного управління та адміністрування;
- здатність визначати напрями розвитку систем на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному;
- здатність використовувати інструменти електронної демократії в сфері публічного управління та адміністрування.

В результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен продемонструвати наступні результати навчання:

- знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми в сфері публічного управління та адміністрування у контексті міжнародних стандартів прав людини;
- знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності;
- вміти аналізувати вплив нормативно-правових актів на процеси публічного адміністрування у межах своєї компетенції, здійснювати оцінку політико-правових документів та програм, використовуючи методи економічного та управлінського аналізу у контексті міжнародних стандартів прав людини;

- знати та уміти застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності та принципи для розв'язання проблем в сфері публічного управління та адміністрування у контексті міжнародних стандартів прав людини;
- узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, аргументовано їх пояснювати.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Законодавчий досвід закріплення міжнародних стандартів прав людини.

Поняття міжнародних стандартів прав людини. Норми і принципи, що складають основу міжнародних стандартів прав людини. Юридична природа і обов'язкова сила міжнародних стандартів прав людини. Загальна декларація прав людини 1948 р. про права і свободи, які підлягають отриманню у всьому світі. Комплексний характер прав особи. Перелік прав та свобод людини в Міжнародних наказах про права людини. Перелік прав і свобод людини в Конвенції про права дитини 1989 року.

Регіональні стандарти прав людини щодо переліку прав і свобод у Конвенції про захист прав і свобод 1950 р. і протоколах №1-11: Американській конвенції про права людини 1969 р. Додатковому протоколі до Американської конвенції про права людини у галузі економічних, соціальних і культурних прав 1988 р. і Протоколі до Американської конвенції про права людини про скасування смертної кари 1990 р.

Тема 2. Особливості міжнародно-правових стандартів окремих прав людини

Міжнародно-правові стандарти громадянських (особистих) прав людини. Міжнародно-правові стандарти економічних, соціальних та культурних прав людини. Міжнародно-правові стандарти прав осіб, що належать до певних груп населення.

Тема 3. Актуальні питання еволюції інститутів публічного управління в контексті загальноєвропейського політичного тренду

Інститути публічного управління. Суть та складові інститутів публічного управління. Правовий, соціальний, економічний інститути публічної служби. Державна служба. Муніципальна служба. Наднаціональні інститути публічного управління. Інститути громадянського суспільства. Нормативно-правове забезпечення функціонування інститутів публічного управління. Форми та методи управління публічною службою: економічні, адміністративні, організаційно-правові (інструктування, інспектування, координація). Проведення державної політики у сфері публічної служби. Специфіка формування публічної служби в Україні в процесі проведення адміністративної реформи. Моделі організації публічної служби в зарубіжних країнах. Функціональна діяльність інститутів публічної служби. Основні проблеми

формування та розвитку системи публічного управління в умовах відповідності європейському політичному тренду інтегрованості публічного та особистісного чинників, розширення сфери впливу держави при максимізації прав і свобод, абсолютизації адміністративного чинника суспільних трансформацій.

Тема 4. Модернізація публічного адміністрування в умовах європейської інтеграції України.

Основні теоретичні підходи щодо класифікації видів публічного адміністрування. Вчення про типи публічного адміністрування: теоретичні основи та практичне значення. Розмежування видів публічного адміністрування та форм діяльності публічної адміністрації. Трансформація публічного адміністрування у контексті формалізації європейського адміністративного простору. Європейські засади публічного адміністрування у сфері господарювання.

Тема 5. Проблемні питання дотримання міжнародно-правових стандартів прав людини органами публічної влади України

Особливості утвердження прав людини та правозахисної діяльності в окремих зарубіжних країнах. Механізм забезпечення прав людини і громадянина у процесі соціально-політичного реформування українського суспільства. Юридичні гарантії захисту прав людини в Україні органами державної влади. Дотримання міжнародно-правових стандартів прав людини правоохоронними та правозахисними органами України. Дотримання міжнародно-правових стандартів прав людини судовими органами України.

Тема 6. Особливості правових аспектів публічно-приватного партнерства з громадським суспільством.

Правова основа, цілі та завдання публічно-приватного партнерства. Публічно-приватне партнерство як особливий вид посередницького публічного адміністрування у сфері господарювання. Концепція розвитку державно-приватного партнерства в Україні. Види публічно-приватного партнерства. Сторони і предмет співпраці. Основні функції та завдання Міністерства економічного розвитку і торгівлі як головного органу у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державно-приватного партнерства. Підготовка проектів публічно-приватного партнерства. Договір як правова форма здійснення публічно-приватного партнерства. Проблеми правового публічно-приватного партнерства. Захист прав суб'єктів господарювання у відносинах публічно-приватного партнерства. Міжнародний досвід публічно-приватного партнерства з громадським суспільством.

Тема 7. Сучасний стан правового забезпечення захисту прав суб'єктів господарювання у відносинах з органами публічної адміністрації: порівняльний аспект

Основні способи захисту прав суб'єктів господарювання у відносинах з органами публічної адміністрації. Європейський досвід адміністративного оскарження рішень, дій, бездіяльності органів публічної адміністрації у сфері господарської діяльності. Процедура адміністративного оскарження та її правове забезпечення. Переваги та недоліки адміністративного оскарження для суб'єктів господарювання. Правові основи судового способу захисту прав суб'єктів господарювання. Оскарження рішень дій, бездіяльності органів публічної адміністрації до адміністративного суду. Альтернативні способи вирішення публічно-правових спорів між суб'єктами господарювання та органами публічної адміністрації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів/змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд.	СРС		л	п	лаб.	інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1.												
Тема 1. Законодавчий досвід закріплення міжнародних стандартів прав людини.	12	2	2			8	12	2	2			8
Тема 2. Особливості міжнародно-правових стандартів окремих прав людини	18	2	2			14	18	2	2			14
Тема 3. Актуальні питання еволюції інститутів публічного управління в контексті загальноєвропейського політичного тренду	16	4	2			10	16	4	2			10

Тема 4. Модернізація публічного адміністрування в умовах європейської інтеграції України.	14	2	2			10	14	2	2			10
Тема 5. Проблемні питання дотримання міжнародно-правових стандартів прав людини органами публічної влади України	14	2	2			10	14	2	2			10
Тема 6. Особливості правових аспектів публічно-приватного партнерства з громадським суспільством.	14	2	2			10	14	2	2			10
Тема 7. Сучасний стан правового забезпечення захисту прав суб'єктів господарювання у відносинах з органами публічної адміністрації: порівняльний аспект	17		2			15	17		2			15
Усього годин	105	14	14			77	105	14	14			64

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

		денна форма	заочна форма
Розділ 1.		14	14
1.	Тема 1. Законодавчий досвід закріплення міжнародних стандартів прав людини.	2	2
2.	Тема 2. Особливості міжнародно-правових стандартів окремих прав людини	2	2
3.	Тема 3. Актуальні питання еволюції інститутів публічного управління в контексті загальноєвропейського політичного тренду	2	2
4.	Тема 4. Модернізація публічного адміністрування в умовах європейської інтеграції України.	2	2
5.	Тема 5. Проблемні питання дотримання міжнародно-правових стандартів прав людини органами публічної влади України	2	2
6.	Тема 6. Особливості правових аспектів публічно-приватного партнерства з громадським суспільством.	2	2
7.	Тема 7. Сучасний стан правового забезпечення захисту прав суб'єктів господарювання у відносинах з органами публічної адміністрації: порівняльний аспект	2	2
	Разом	14	14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Не передбачено	

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Не передбачено	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Законодавчий досвід закріплення міжнародних стандартів прав людини.	8	8
2.	Тема 2. Особливості міжнародно-правових стандартів окремих прав людини	14	14
3.	Тема 3. Актуальні питання еволюції інститутів публічного управління в контексті загальноєвропейського політичного тренду	10	10

4.	Тема 4. Модернізація публічного адміністрування в умовах європейської інтеграції України.	10	10
5.	Тема 5. Проблемні питання дотримання міжнародно-правових стандартів прав людини органами публічної влади України	10	10
6.	Тема 6. Особливості правових аспектів публічно-приватного партнерства з громадським суспільством.	10	10
7.	Тема 7. Сучасний стан правового забезпечення захисту прав суб'єктів господарювання у відносинах з органами публічної адміністрації: порівняльний аспект	15	15
	Разом	77	77

9. Індивідуальні завдання не передбачено

10. Методи навчання

Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни «Міжнародні стандарти прав людини у сфері публічного адміністрування»: навчальні заняття, самостійна робота аспірантів, робота в науковій бібліотеці ЦДПУ імені В. Винниченка та мережі Інтернет, контрольні заходи.

Види навчальної роботи аспірантів:

- лекція;
- семінарське заняття;
- консультація;
- залік.

У процесі вивчення дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

За типом пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, дослідницький, аналітичний, індуктивний, дедуктивний

За основними етапами процесу: формування знань, формування умінь і навичок, застосування знань, узагальнення, закріплення, перевірка.

За системним підходом: стимулювання та мотивація, контроль та самоконтроль.

За джерелами знань: словесні (розповідь, пояснення, лекція) і наочні (демонстрація, ілюстрація).

За рівнем самостійної розумової діяльності: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький, метод проблемного викладання.

11. Методи контролю

Оцінювання якості знань аспірантів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

11.1. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень аспіранта (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажанням підвищити попереднє оцінювання) та активності аспіранта на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання аспірантом тощо.

Форми участі аспірантів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, наукові доповіді тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми розділу на *семінарському занятті - 5 балів:*

- **5-4 б.** ставиться, коли аспірант повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить покликання на потрібну літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Аспірант робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.

- **2,5-3 б.** ставиться, коли аспірант засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.

- **1,5-2 б.** ставиться аспірантові, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.

- **0,5-1 б.** одержує аспірант, який невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.

До 15-ти балів аспірант може отримати за виконані завдання *самостійної роботи* з певної теми модуля, з урахуванням якості, повноти виконання завдання.

До 5-ти балів ставиться аспірантові, який робить вдалі доповнення протягом семінарських занять з певної теми модуля, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань;

До 20-ти балів ставиться аспірантові, який підготував значний за обсягом та змістом конспект до семінарських занять з певної теми модуля;

10 балів одержує аспірант, який старанно працював упродовж заняття, виконував вправи, залучався до колективних обговорень тощо.

Якщо аспірант жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль 0 балів.

За рішенням кафедри аспірантам, які брали участь у науково-дослідній роботі – роботі конференцій, аспірантських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, були учасниками олімпіад, конкурсів тощо можуть нараховуватися додаткові бали: **до 25 балів**.

35 балів аспірант може отримати за плідну роботу на лекції та семінарі.

Аспірант, який не з'явився на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав *поточних оцінок*, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях аспірант може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

11.2. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Одна контрольна робота у формі трьох теоретичних питань передбачено за результатами вивчення тем модуля 1.

Тривалість виконання контрольних завдань не повинна перевищувати двох академічних годин.

До контрольної роботи допускаються всі аспіранти незалежно від результатів поточного контролю.

Для проведення контрольної роботи розроблено контрольні завдання двох варіантів, які є рівнозначні за трудомісткістю.

За виконання контрольної роботи аспірант отримує бали, які враховуються в процесі розрахунків підсумкової семестрової оцінки: за перше теоретичне

питання аспірант може отримати – до 8 балів, за друге теоретичне питання – до 8 балів, за третє – до 9 балів.

У процесі виконання контрольних завдань аспірант може користуватися лише тими допоміжними матеріалами, які визначені викладачем. Аспірантові забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими аспірантами та користуватися матеріалами, крім дозволених. За умови порушення аспірантом установлених правил виконання контрольних завдань викладач позбавляє можливості продовжувати виконання контрольних завдань, не перевіряє роботу, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів. Результати контрольного заходу аспіранта, який не з'явився на нього, також оцінюються нулем балів незалежно від причини.

Результати контрольної роботи доводяться до відома аспірантів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Перескладання контрольних робіт допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.

11.3. ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ

З означеної дисципліни передбачена така форма семестрового контролю, як залік, який проводиться у кінці семестру.

Усім аспірантам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни (набрали не менше 60% від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та оцінка за національною шкалою («зараховано», «не зараховано») та за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності, Залікову книжку здобувача вищої освіти. Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у деканат у визначений термін особисто викладачем.

У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, аспірант обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості.

12. Схема нарахування балів, які отримують аспіранти

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
<i>№ 1</i>									<i>Підсумков а семестров а</i>
T. 1	T.2	T. 3	T. 4	T.5	T.6	T.7	Самостійна робота	Контрольна робота	
5	5	5	5	5	5	5	40	25	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

		Оцінка за національною шкалою
--	--	-------------------------------

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Силабус з дисципліни «Міжнародні стандарти прав людини у сфері публічного адміністрування».

14. Рекомендована література

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141 (зі змінами внесені-ми Законом України Про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору) від 07 лютого 2019 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 9. Ст. 50.).

2. Декларація про державний суверенітет України. *Відомості Верховної Ради України*. 1990. № 31. Ст. 429.

3. Про проголошення незалежності України: Постанова Верховної Ради УРСР від 24 серпня 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 38. Ст. 502.

4. Декларація прав національностей України від 1 листопада 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 53. Ст. 799.

5. Про правонаступництво України: Закон України 12 вересня 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 46. Ст. 617.

6. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. Ст. 540.

7. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. *Офіційний вісник України*. 2008. № 93. Ст. 3103.

8. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції: Закон України від 17 липня 1997 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 40. Ст. 263.

9. Венская декларация о преступности и правосудии: ответы на вызовы XXI века: (принята на Десятом Конгрессе ООН по предупреждению преступности и обращению с правонарушителями, Вена, 17 апр. 2000 г.) // Десятый Конгресс ООН по предупреждению преступности и обращению с правонарушителями. Москва: Юрлитинформ, 2001. 496 с.

10. Віденська конвенція про право міжнародних договорів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118

11. Додаткова конвенція про скасування рабства, работоргівлі та інститутів і звичаїв подібних до рабства. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_160

12. Європейська конвенція про громадянство від 7 листопада 1997 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2008. № 13. Ст. 359.

13. Європейський кодекс поліцейської етики. URL: <http://www.legislationline.org/documents/action/popup/id/8117>

14. Європейські пенітенціарні (в'язничні) правила. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_032

15. Інструкція про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України 23 березня 2017 р. № 164. *Офіційний вісник України*. 2017. № 61. Стор. 180. Ст. 1886.

16. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 р., з поправками, внесеними відповідно до положень Протоколів № 11 та № 14 URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004

17. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043

18. Міжнародний пакт про соціальні, економічні і культурні права від 16 грудня 1966 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042

19. Факультативний протокол до Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права від 10 грудня 2008 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_i50/card6#Public

20. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23 грудня 1997 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 20. Ст. 99.

21. Резолюція 2858 (XXVI) Генеральної Ассамблеї ООН «Права человека при отправлении правосудия» от 20 декабря 1971 г. URL: <http://www.hro.org/docs/ilex/un/res2858.php>.

22. Резолюція № 690 (1979) Парламентської асамблеї Ради Європи «Декларация про поліцію». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_803

23. Статут Організації Об'єднаних Націй. URL: http://www.un.org.ua/images/documents/3718/UN%20Charter_Ukrainian.pdf

Основна література:

24. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень : проблеми теорії, методології, практики. К.: Вид-во УАДУ, 2000. 258 с.

25. Бринцев В. Д. Стандарти правової держави: втілення у національну модель організаційного забезпечення судової влади: монографія. Харків: Право, 2010. 464 с.

26. Гомьен Д. Путеводитель по Европейской Конвенции о защите прав человека. Совет Европы. Страсбург: Изд. Совета Ев-ропы, 1994. 136 с.

27. Гомьен Д., Зваак Л., Харрис Д. Европейская конвенция о правах человека и Европейская социальная хартия: право и практика. Перевод с английского; под науч. ред. Л. Б. Архипова. М.: Изд-во МНИМП, 1998. 600 с.

28 Державне управління : навч. посіб. / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна, Л. Ю. Гордієнко ; за ред. А. Ф. Мельник. 2-ге вид., випр. і доп. К.: Знання, 2004. 342 с.

29. Державне управління та державна служба : словник-довідник / уклад. Омоленський О. Ю. К.: КНЕУ, 2005. 280 с.

30. Державне управління в Україні: реалії та перспективи : зб. наук. пр. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 432 с.

31. Державне управління: теорія і практика / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. К.: Юрінком Інтер, 1998. 432 с.

32. Желюк Т.Л. Серьогін С.М., Державна служба: навч. посібник/кол. авт. за ред. С.М.Серьогіна. К.: ТОВ «СІК ГРУПІ Україна», 2012. 526с.

33. Карпачова Н. Конвенція про захист прав людини і осно-воположних свобод – основа формування європейських стандар-тів прав і свобод людини в Україні. *Право України*. 2010. № 10. С. 24-42.

34. Касараба Ю. Я. Адміністративно-правове забезпечення впровадження міжнародно-правових стандартів у діяльність ор-ганів міліції України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2009. 21 с.

35. Касараба Ю. Я. Адміністративно-правові засади дотри-мання прав людини щодо затриманих у світлі міжнародних стан-дартів. Актуальні питання реформування правової системи Укра-їни: зб. наук. ст. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк, 2006. Т. 1. С. 123-127.

36. Муравйов В. Захист прав людини в Європейському Со-юзі. *Право України*. 2011. № 6. С. 85-100.

37. Публічне адміністрування в Україні: [Навч. посібник] / [за заг. ред. д- ра ф. наук, проф. В.В. Корженка, к.е.н., доц. Н.М. Мельтюхової Х. : Вид-во Харрі НАДУ "Магістр", 2011. 306 с.

Допоміжна література:

38. Борденюк В. Децентралізація державної влади і місцеве само-врядування: поняття, суть та форми (види). *Право України*. 2005. С.21-26.

39. Борденюк В. Місцеве самоврядування як форма децентралізації державної влади: конституційно-правові аспекти . *Вісн. НАДУ*. 2004. №3.С. 420-431.

40. Василенко И. А. Государственное управление в странах Запада: США, Великобритания, Франция, Германия : учеб. пособие. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Логос, 2000. 200 с.
41. Діденко Н. Г. Управління, влада, держава: філософські аспекти взаємодії; Донецьк, держ. ун-т упр. Донецьк- ДонДУУ, 2005. 128 с.
42. Ефективність державного управління та управлінських кадрів в умовах змін : зб. наук. пр. / І. В. Розпутенко, О. Г. Пухкал, О. Д. Брайченко та ін. ; за заг. ред. І. В. Розпутенка ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Ін-т підвищ. кваліфікації керів. кадрів. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 168 с.
43. Концепція адміністративної реформи в Україні. URL: <http://www.rada.gov.ua>
44. Лесечко М. Д. Системний підхід: теорія, методологія, правка. Львів : ЛРІДУ УАДУ, 2002. 300 с
45. Мельниченко В. Вертикаль управління. Повноваження і відповідальність. Віче. 2001. № 4. С.16-29.
46. Мартиненко В. М. Державне управління: шлях до нової парадигми (теорія та методологія). Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2003. 218 с.
47. Проблеми децентралізації: національний та міжнародний досвід : зб. матеріалів та док. / наук. ред. М. О. Пухтинський ; Фонд сприяння місцевому самоврядуванню України. - К.: Атіка-Н, 2006. 744 с.
48. Пастухова Л. В. Ефективність міжнародно-правових засобів забезпечення реалізації Конвенції про захист прав і основних свобод людини: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2003. 18 с.
49. Погорілко В. Загальна декларація прав людини – одна з найважливіших загальнолюдських цінностей ХХ століття. *Право України*. 1999. № 4. С. 7-11.
50. Погорілко В. Ф. Конституційно-правове регулювання прав і свобод людини і громадянина в Україні (проблеми теорії і практики). *Право України*. 2005. № 8. С. 144-146.
51. Подима Я. Конституційно-правовий принцип рівності громадян: актуальні питання теорії та практики. *Підприємництво, господарство і право*. 2007. № 8. С. 96-99.
52. Подковенко Т. О., Бобер С. Ю. Право на життя як най-вища цінність. *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 3. С. 34-38.
53. Полетило К. Європейська Конвенція про судовий захист інформаційних прав і свобод людини. *Підприємництво, господарство і право*. 2010. № 11. С. 181-185.
54. Полешко А. Рада Європи – на захисті прав людини. *Право України*. 1999. № 7. С. 36-38.
55. Сокурєнко О.А. Проблемні питання адміністративного права в Україні. Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми національного законодавства». 8 жовтня 2014 року. Випуск 40. Кіровоград, 2014. С.46 – 48.

56. Сокурєнко О.А. Адміністративно-правові способи захисту прав та свобод людини і громадянина як основна функція правової держави. Науковий вісник академії муніципального управління, серія «Право» випуск 1/2014 . С. 82 – 88.

57. Сокурєнко О.А. Адміністративно-правовий аспект захисту прав та свобод людини та громадянина. Актуальні проблеми правознавства. Збірник наукових праць Юридичного факультету Тернопільського національного економічного університету № 2 (14) 2018р. 92-97 с.

Інформаційні ресурси:

1. <https://rada.gov.ua/>
2. <https://www.kmu.gov.ua/>
3. <https://mvs.gov.ua/>
4. <https://www.npu.gov.ua/>